

**КОЛЕДЖ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ  
«КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ РИНКОВИХ ВІДНОСИН»**

**СХВАЛЕНО**

Вченою радою ВНЗ «Київський  
університет ринкових відносин»

„31” 08 2022

Протокол № 1

**ЗАТВЕРДЖУЮ:**

Ректор ВНЗ «Київський університет  
ринкових відносин»

Ірина Черевань

2022



**ПОЛОЖЕННЯ  
ПРО ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ВІЛЬНОГО  
ВИБОРУ СТУДЕНТАМИ КОЛЕДЖУ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО  
ЗАКЛАДУ «КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ РИНКОВИХ ВІДНОСИН»**

## 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення розроблено з метою конкретизації процедури формування переліку та подальшого вивчення студентами навчальних дисциплін із циклу вільного вибору для освітнього ступеня «фаховий молодший бакалавр».

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту» (стаття 54, пункт 17) та визначає процедуру проведення та оформлення запису студентів на вивчення блоку вибіркових навчальних дисциплін і подальшого формування за відповідною освітньою програмою навчальних планів підготовки фахових молодших бакалаврів за вибірковою частиною.

1.3. Для конкретизації планування та організації освітнього процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, який формується на підставі обов'язкової частини навчального плану відповідної спеціальності та затвердженого переліку вибіркових дисциплін.

1.4. До переліку дисциплін робочого навчального плану входять дисципліни обов'язкової компоненти, що складаються циклу загальної підготовки та циклу професійної підготовки, що є обов'язковими для вивчення студентами даної спеціальності, та дисциплін вільного вибору, які студенти обирають самостійно.

1.5. Навчальні дисципліни за вибором здобувача освіти або вибіркові навчальні дисципліни - це дисципліни, які вводяться коледжем з метою задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб студентів, посилення їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці та ефективного використання можливостей коледжу, сприяють академічній мобільності студента та його особистим інтересам, дозволяють здійснювати впровадження спеціалізацій у межах базової спеціальності з метою формування державних фахових компетенцій здобувача відповідно до вимог ринку праці.

1.6. Вивчення студентами вибіркових дисциплін здійснюється згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Коледжі Вищого навчального закладу «Київський університет ринкових відносин».

1.7. Вибіркові (вільного вибору студентів) дисципліни навчального плану підготовки фахівців у коледжі можуть носити індивідуальний характер і вирішувати окрему поглиблену компетентність або бути об'єднанні під певною спеціалізацією, напрямом для формування відповідної комплексної компетентності.

Запропонована на вибір спеціалізація повинна надавати право студентам вільного вибору навчальних дисциплін (не менше однієї) в її межах.

1.8. Визначені для вільного вибору студентів спеціалізації повинні бути спрямовані на формування у фахівців універсальних компетентностей або поглиблених за певним напрямом відповідної посади, або міжфахових вимог для забезпечення господарської діяльності.

## 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ЗДОБУВАЧУ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ВИБІР НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Вивчення дисциплін вільного вибору здобувачів доцільно планувати, в основному, методом самостійної роботи з використанням блокового підходу до їх вивчення в семестрі. Для цих дисциплін аудиторні заняття можуть складати до 1/3 від загальної кількості навчальних годин, передбачених згідно робочого навчального плану на вивчення дисципліни.

2.2. Перелік вибіркових дисциплін в робочому навчальному плані має містити більшу кількість кредитів навчальних дисциплін, хоча б на 1/3 від тих, що становлять 25% і більше вільного вибору студентів від загальної кількості кредитів ЄКТС. Перелік дисциплін вільного вибору перед кожним навчальним роком може змінювати структуру, доповнюватись або скорочуватись.

2.3. Обсяг дисципліни вільного вибору студента становить не менше 10% кредитів ЄКТС, передбачених для освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти.

2.4. Форма контролю дисципліни за вибором студентів - відповідно до навчального плану.

2.5. Мінімальна чисельність здобувачів з вивчення вибіркових дисциплін повинна складати не менше 15 осіб.

2.6. Узагальнена інформація про вибір здобувачами вибіркових дисциплін аналізується головою циклової комісії та передається у навчальну частину коледжу для врахування в розрахунку навчального навантаження відповідних циклових комісій на навчальний рік.

2.7. Пропозиції щодо змін до вибіркової частини робочого навчального плану на наступний навчальний рік формуються на засіданнях випускових циклових комісій з врахуванням пропозицій гарантів освітніх програм, студентського самоврядування, роботодавців і державних стандартів. Зміни затверджуються згідно встановленого в коледжі порядку і є обов'язковими для виконання педагогічними працівниками коледжу.

## 3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. З метою підготовки організації освітнього процесу голови циклових комісій знайомлять здобувачів з переліком вибіркових дисциплін або їх сукупностей за відповідними спеціалізаціями, освітніми або робочими програмами, що сприяють здобувачам в одержанні в повному обсязі інформації про вибіркову дисципліну та можливі компетентності в наступні терміни: квітень – про дисципліни непарного семестру, жовтень - про дисципліни парного семестру.

3.2. Викладання дисциплін вільного вибору студентів можуть здійснювати всі циклові комісії коледжу за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності оперативно задовольнити потреби здобувачів освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними спеціальностями.

3.3. Для розробки та оновлення переліку вибіркового дисциплін наказом ректора за погодженням з директором коледжу (за поданням голів циклових комісій) до 1 жовтня поточного навчального року створюються робочі групи (за головуванням гарантів освітніх програм). Робочі групи аналізують забезпечення циклових комісій і потреби роботодавців щодо можливості організації освітнього процесу високої якості. Основними критеріями цієї роботи є:

- кадрове забезпечення (науковий ступінь, підвищення кваліфікації, досвід викладання дисципліни, особистий рейтинг);
- навчально-методичне забезпечення (навчально-методичний комплекс, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації);
- інформаційне забезпечення;
- вимоги роботодавців.

На підставі аналізу зазначеної вище інформації робочі групи до 15 жовтня формують перелік вибіркового дисциплін (спеціалізацій) та подають їх для розгляду на засідання циклових комісій (до 25 жовтня ) та погодження науково-методичної ради (до 1 листопада ). Переліки вибіркового дисциплін (спеціалізацій) для певної спеціальності повинні узгоджуватися із компетентностями фахівців та їх доповнювати а також забезпечувати можливість студентів одержувати споріднені компетентності інших спеціальностей.

3.4. Комплекс вибіркового дисциплін для вибору студентів і формування в майбутньому навчальних планів затверджується науково-методичною радою.

#### 4. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТАМИ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

4.1. Пропозиції щодо Переліку вибіркового дисциплін, окремо рекомендованих для вивчення в наступному році, розміщують для ознайомлення студентів на інформаційному сайті коледжу не пізніше 1 листопада. У Переліку повинно бути зазначено короткий опис змісту дисципліни, цільове призначення, можливі компетенції та циклова комісія, що рекомендує до вивчення дисципліну.

4.2. За результатами вивчення Переліку вибіркового дисциплін здобувачі, що навчаються на другому курсі подають заяву на ім'я голови циклової комісії, що забезпечує освітньо-професійну програму, за якою вони навчаються, про обрані ними дисципліни до 15 листопада.

4.3. Голови циклових комісій формують академічні групи для вивчення вибіркового дисциплін здобувачами певної спеціальності і передають пропозиції в установлені терміни до навчальної частини для складання розкладу.

4.4. Якщо для вивчення окремої вибіркової дисципліни не сформувалась мінімальна кількість студентів, то голова циклової комісії доводить до відома студентів про необхідність вибору іншого блоку дисциплін, з яких сформувалась (чи сформується) кількісно достатня група студентів.

4.5. Студент, який з поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо), не визначився з вибірковими дисциплінами, має право визначитися протягом першого робочого тижня після того, як він з'явився на навчання.

4.6. Студент, який самостійно не визначився з переліком вибіркових дисциплін та не подав заповнену заяву у визначені терміни, може бути рекомендований для включення в будь-яку групу за рішенням циклової комісії або за рекомендацією замовника освітніх послуг.

4.7. Студент в односторонньому порядку не може відмовитись від вільного вибору дисциплін. Самочинна відмова від вивчення курсу тягне за собою академічну заборгованість, за що студент може бути відрахований з коледжу.

4.8. Обрані дисципліни вносяться до робочих навчальних планів спеціальностей і визначають навчальне навантаження конкретного викладача, яке розраховується до початку навчального року.

4.9. Після остаточного формування і погодження академічних груп з вивчення вибіркових дисциплін, інформація про вибіркові дисципліни вноситься до індивідуального плану студента. З даного моменту вибіркова дисципліна стає для студента обов'язковою.

4.10. Випускова циклова комісія може дозволити студентам-учасникам програм академічної мобільності зараховувати вибіркові дисципліни, які прослухані в іншому навчальному закладі-партнері, але не передбачені навчальним планом відповідної спеціальності в коледжі.

4.11 Випускова циклова комісія може дозволити перезарахування дисциплін у разі поновлення або переведення студента.

4.12. Перезарахування кредитів проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови виконання ними функцій споріднених компетенцій.

## 5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Зміни та/або доповнення до цього Положення вносяться в порядку, встановленому для його прийняття.